

TIEDOTE julkaisuvapaa 20.11.2018

Jarl Hellemann -palkinnon ehdokkaiksi valittu viisi korkeatasoista käännösrromaania

Vuoden parhaan käännöskirjan tittelistä ja vuoden 2018 Jarl Hellemann -palkinnon voitosta kisaavat seuraavat viisi laadukasta proosateosta ja niiden suomentajat:

- **Svetlana Aleksijevitš: Neuvostoihmisen loppu. Kun nykyhetkestä tuli second handia.**
Suomentanut Vappu Orlov (Tammi 2018)
- **Gaël Faye: Pienen pieni maa** Suomentanut Einari Aaltonen (Like 2018)
- **Golnaz Hashemzadeh Bonde: Olimme kerran** Suomentanut Jaana Nikula (Otava 2018)
- **Leïla Slimani: Kehtolaulu** Suomentanut Lotta Toivanen (WSOY 2018)
- **Elisabeth Strout: Nimeni on Lucy Barton** Suomentanut Kristiina Rikman (Tammi 2018)

Kustannusosakeyhtiö Tammen vuonna 2014 perustaman Jarl Hellemann -käännöskirjapalkinnon tarkoituksena on tuoda esiin kirjallisesti korkeatasoisten alkuteosten laadukkaan käännöstyön merkitystä sekä nostaa käännöskirjallisuuden tunnettuutta. Palkinnon jakaa Suomen Kirjasäätiö.

Jarl Hellemann -palkinnon raatiin vuonna 2018 kuuluvat puheenjohtajana kirjailija **Sami Hilvo** sekä raadin jäsenenä Opetushallituksen pääjohtaja **Olli-Pekka Heinonen** ja kirjallisuudentutkija **Sanna Nyqvist**.

Jarl Hellemann -palkintoehdokkaat 2018: Perustelut

Svetlana Aleksijevitš: Neuvostoihmisen loppu. Kun nykyhetkestä tuli second handia.

Suomentanut Vappu Orlov (Tammi 2018)

Svetlana Aleksijevitšin vahva ja vaikuttava suurteos *Neuvostoihmisen loppu: Kun nykyhetkestä tuli second handia* (*Vremja second hand*, 2013) vangitsee lukijansa. Vuosien 1999 ja 2012 välillä tehtyjen haastatteluiden kautta syntyy tarkkanäköinen kuvaus Neuvostoliiton romahduksesta, kommunistisen aatteen raunioille syntyneestä markkinatalouden ohjaamasta Venäjältä ja tavallisista kansalaisista — pyöveleistä ja uhreista — niiden välissä. Vappu Orlovin suomennos on välttämätöntä luettavaa kaikille niille, jotka haluavat ymmärtää nyky-Venäjää.

Gaël Faye: Pienen pieni maa Suomentanut Einari Aaltonen (Like 2018)

Gaël Fayen *Pienen pieni maa* (*Petit pays*, 2016) kuvaa kaaokseen suistuvaa maailmaa lapsen näkökulmasta. Ruandan ja Burundin etniset kansanmurhat ja monipolviset poliittiset kriisit vyöryvät päähenkilö Gabyn kotikadulle, mutta lapset uittavat banaaninvarsista tehtyjä lauttoja lähijoessa ja käyvät koulua luotien viuhussa. Kukaan ei silti voi pysyä konfliktista erillään, vaikka kuinka haluaisi. Einari Aaltosen suomennos burundinranskasta tuo romaanin värikylläisen, moniaistisen maailman suomalaisten lukijoiden ulottuville.

Golnaz Hashemzadeh Bonde: Olimme kerran Suomentanut Jaana Nikula (Otava 2018)

Iranilaissyntyisen, Ruotsissa kasvaneen Golnaz Hashemzadeh Bonden ajankohtainen *Olimme kerran* (*Det var vi*, 2018) on ravisteleva kuvaus arvista, jotka taistelut ihmiseen jättävät. Kirjan kertoja Nahid käy ensimmäisen taistelunsa Iranissa vapaamman tulevaisuuden puolesta. Vallankumous ajaa Nahidin perheineen Ruotsiin, mutta syyllisyys ja kipu seuraavat mukana. Nahid jää leskeksi, etäännyttävä tyttärestään ja joutuu uuden vihollisen — syövän — eteen. Jaana Nikulan ruotsista suomentamassa romaanissa on poikkeuksellisen vahva ja omaperäinen kertojajääni, joka tuo romaanin väkevät tunteet lukijan iholle.

Leïla Slimani: Kehtolaulu

Suomentanut Lotta Toivanen (WSOY 2018)

Marokkolais-ranskalaisen Leïla Slimanin *Kehtolaulu* (*Chanson douce*, 2016) tarttuu lukijaan tiukalla otteella heti alkulauseessa. Kirja kuvaa viiltävän tarkasti porvarillisen idyllin sortumista, kun täydellinen lastenhoitaja paljastuu täydelliseksi hirviöksi. Slimanin katse tavoittaa pienimmätkin murtumat ja törmäykset arjessa, ja lukija aistii niiden takana ammottavan pohjattoman kuilun. Lotta Toivasen suomennoksessa teoksen jännite säilyy herpaantumattomana loppuun saakka.

Elisabeth Strout: Nimeni on Lucy Barton Suomentanut Kristiina Rikman (Tammi 2018)

Elisabeth Stroutin *Nimeni on Lucy Barton* (*My Name Is Lucy Barton*, 2016) on utelias kuvaus muistoista, sukupolvista, kirjoittamisesta ja kirjailijan kotimaan, Yhdysvaltojen, erilaisista todellisuuksista. Lukuisista pienistä tarinoista kutoutuu äidin ja tyttären dialoginen elämänkaari. Herkkyys ja tarkkuus ihmisluonnon ja tunteiden kuvauksessa synnyttää lukijalle kauniin ja ylevöityneen kokemuksen, vaikeista aiheista huolimatta. Kristiina Rikmanin suomennos tuo toisenlaisesta kulttuurista syvällisiä elämän viisauksia, joissa jokainen sana on punnittu.

Jarl Hellemann -palkinto, 5000 euroa, jaetaan parhaan käännöskirjan suomentajalle toukokuussa 2019 järjestettävän Helsinki Lit -kirjallisuusfestivaalin yhteydessä.

Lisätietoja:

Raadin puheenjohtaja Sami Hilvo, puh 050-46 44 222, sami.hilvo@gmail.com

Tammi, kustannusjohtaja Outi Mäkinen, puh. 040-83 444 04, outi.makinen@tammi.fi

Suomen Kirjasäätiö, pääsihteeri Elina Lahdenkauppi, puh. 040-722 39 88, elina.lahdenkauppi@kustantajat.fi